

16/4

Professor Harald Cramérs

val till universitetskansler innebär en god lösning av en fråga som rätt länge diskuterats inom de intresserade kretsarna. Herr Cramér har gjort sig känd som framstående vetenskapsman inom sitt område och har under åtta år varit en utmärkt rektor vid Stockholms högskola. Den nye universitetskanslerns duglighet förenas med ett anspråklöst och naturligt uppträdande, och man kan utgå från att han kommer att vinna sympati likaväl som respekt.

Herbert Tingsten: SAMTAL

Man får inte föreställa sig att ledarna av motståndet i Södern är "dåliga människor, drivna av låga och föraktliga motiv"; de är i regel "goda människor, som är bundna av onda grundsatser, hederliga människor, som är offer för en historisk tragedi". Så skriver den unge Arthur Schlesinger, lysande forskare, radikal demokrat och en av Adlai Stevensons medhjälpare, i ett förord till en av de bästa reportageböckerna från Södern. Det är ett generöst uttalande. Men efter alla samtal i Södern undrar jag om Schlesinger har rätt. Självfallet är att de vita i Södern inte är födda mera onda, mera moraliskt likgiltiga eller okänsliga än människor i allmänhet; de är fångna i fördomar, tradition och miljö, som vi alla. Men att från barnsdomen vänja sig vid att särskilja, se ned på, förakta, med överlägsenhet och härskarlater behandla alla dem i omgivningen som är negrer eller nigrer (det i Södern vanliga uttrycket) förefaller mig vara en uppfostran i ondska som hos det stora flertalet stämplar uppträdande och karaktär för hela livet. De blir övermänniskor, herrefolk, i sin egen syn — ofta oreflekterat och omedvetet, men det gör inte arrogansen och hänsynslösheten mindre. Även en främling som stannar här blott några veckor har svårt att inte känna ett slags gemen belåtenhet över att tillhöra den härskande rasen. Även hos liberalerna i Södern framträder denna högfärd, denna patriarkaliska fräckhet som ett gift i viljan att hjälpa och förbättra.

Henri Cartier-Bressons bild av en gammal negerkvinna utanför sitt kaffe i Vicksburg, Mississippi, fångar Onkel Tom-idyllen, som fortfarande präglar det vita Söderns uppfattning av negrerna — "de är bra på sitt sätt, men de är annorlunda".